

LBRIS

We know
books

HORAȚIU MĂLĂELE

**TRISTEȚEA
PLOILÓR**

Bookzone
BUCUREȘTI, 2024

Înecat în băutură, un om al străzii, care mai spală din când în când treptele scării și cară la ghenă gunoiul apartamentelor, mi-a adus un casetofon vechi marca Wellfund și patru casete pe care m-a implorat să le cumpăr contra unei sume minore. Ochii injectați și lăcrămoși, nevoia precipitată de băutură m-au făcut să-i dau banii și, la insistențele lui, să păstrez casetofonul și casetele care miroseau violent a pubelă. Le-am băgat pe toate într-o geantă veche, am adăugat un bilet rugător și le-am lăsat un etaj mai jos, la ușa unui inginer de sunet căruia îi deschisesem acu' vreo doi ani, cu ajutorul unui prieten, poarta unui studio de televiziune. După câteva zile, m-am pomenit la ușă cu geanta curățată, casetofonul aproape nou, casetele, un cablu de alimentare și un bilet în care vecinul mă anunța că nu-i datorez nimic și-mi

mulțumea pentru binele făcut. Am dibuit modul de înregistrare și uite-așa, din neavând-ce-face, a apărut această carte. Cel care va dori să verifice transcrierea își va da seama cu ușurință că este aidoma benzilor magnetice ale celor patru casete, adăugate fiind și accidentele inerente unei asemenea forme mărturisitoare. Cartea nu-și propune să stârnească nici compasiune, nici repulsie și cu atât mai puțin admirație.

E o carte.

Nu alunecați, citiți și-atât!

Sunt un bătrân putred al acestei realități carnivore. O relicvă evanescentă, unul dintre miliardele de locuitori ai planetei care, cu încrederea nemuririi, vor popula vrând-nevrând unul dintre cimitirele acestui Pământ. Până una-alta, amintirile rămân singura noastră avere statornică. Sunt convins de asta, mai ales acum, când le privesc așezate îndărătul meu, tăcute, colorate și multiforme ca un imens recif de

corali prăbușit în apele începutului. Încerc prin construcții mai complicate să dau un efect dramatic acestei introduceri.

*Eu port în vene mărăcini și cuie
Și-mi ard pe față lacrimi printre cute,
În trunchiul meu însângerat se suie
Trecutul mut al zilelor trecute...*

O poezia pe care am scris-o mai încoace, rod al vârstei și al tulburărilor anxioase.

N-aveți cum să auziți, dar avem și un fond sonor melodramatic venit din mansarda vilei de peste drum, înecată în iedera, unde un student de la Conservator pune la nesfârșit celebrul *Adagio* al lui Albinoni.

Locuiesc în București, la etajul al doilea și ultimul al unei vile din Cotroceni. Geamurile, mai tot timpul larg deschise, îmi permit un contact tactil cu realitatea imediată. Nu am televizor, telefon clasic sau mobil, pentru că disprețuiesc această

formă de manipulare și control. Cu puținii oameni pe care-i mai cunosc relaționez prin corespondență scrisă și timbrată.

M-am născut din împreunarea unor neștiuți părinți, în a șasea zi a lunii octombrie, anul 1920, în acest oraș sărăcit și mutilat de primul mare război. Acuma am patru ani peste sută. Mirații vor afla că mă chinui de ani buni să trântesc ușa târfei ăsteia de viață, dar ceva neștiut din mine și-a înfipt ghearele în carnea ei și nu-i dă drumul. Viața e o boală contagioasă de care se scapă greu, un mister fără răspuns al umanității încă de la începuturile ei gânditoare. Să trecem! Dacă va fi nevoie, vom răscoli sus-spusele pentru a căuta împreună, prin gropile pământului și molozul metafizic, rostul nostru pe această lume din acest fără de capăt univers.

În dimineața vieții mele, tata și mama au dispărut fără urmă după ce m-au lăsat în mahalaua Văcăreștilor, într-un coș, la ușa unei surdomute. Am aflat asta când nu împlinisem cinci ani. Nu am traversat niciun fel de complex parental, și nu din

nesimțire, ci mai degrabă dintr-un instinct de autoapărare căruia m-am lăsat pradă. După aia m-am bălăcit mult timp în această minciună dătătoare de virtuți mesianice, cum că nu am fost născut, am apărut. Am avut o copilărie confuză. Deslușesc cu greu...

— Domnu' artist, domnu' artist!

— Da! Bună ziua, ce-i?

— Nu vă interesează niște căpăceală? E bună-bună! E de la albinele lu' Albanezu, îl știți, ăla cocoșat, cu dinți dă aur.

— Am luat și...

— Vă zic io că face bine la toate alea...

— Am mai luat și mai am.

— A, mai aveți!?

— Da, mai am.

— Bună ziua!

— Bună ziua!

— Asta-i unu' Rembrandt, pictor diletant și nebun, furnizor de produse de tot felul pentru oamenii cartierului. Un dobitoc.

Copilăria a fost ceva șters, fără contur. Din bulboanele trecutului, amintirea-mi mai aduce la suprafață un copil timid, potopit de toate bolile infantile ale aceluia început de secol, pojar, scarlatină, rujeolă, rubeolă, pecingine, reumatism poliarticular și câte dracu'. Încrederea pe care ți-o dă supraviețuirea m-a făcut să cred că sunt predestinat, lăsând totul la voia întâmplării. Mama mea adoptivă, surdomuta, lucra cu ziua pentru mâncare sau ceva bănuți, pe la cei care aveau nevoie de ea. O chema Rada. Rada Odor. Lumea îi spunea Apa, după cum putea și ea să-și pronunțe numele. Părăsise pretimpuriu o familie săracă și numeroasă dintr-un sat dunărean ca să muncească la oraș. Era o femeie slabă, mai curând mititică, cu un mers hotărât, masculin. O față aspră, osoasă, cu sprâncenele sub osul frontal și niște ochi tulburi, cenușii. Am stat împreună aproape șapte ani.

În primii patru ani, după cum mi s-a spus, s-a ocupat de mine mai mult o soră de-a ei, care mi-a dat și primul nume, Titu,

și care, din câte am înțeles, a murit de gripa spaniolă care a nimicit atâta lume. Mama Rada nu avea timp de mine. Venea seara târziu, când eu dormeam, pleca dimineața devreme, când eu dormeam. Ca să nu fac prostii, diminețile mă trezeam legat de picior cu o funie lungă, celălalt capăt fiind legat de piciorul patului. Mâncarea și apa erau puse pe jos, într-un coș de nuiele. Dintre puținele dăți în care am stat împreună, din praful aducerilor-aminte, decupez doar una dintre serile când, venind mai devreme, mi-a dat să mănânc niște slănină cu usturoi și cu pâine prăjită pe soba noastră de gătit, în care aruncase niște vreascuri. Apoi, pe aceeași sobă, a încins ulei de floarea-soarelui și a făcut gogoși peste care le-a tăvălit în zahărul vanilat, luat de mine din colțul străzii, de la băcănia unui grăsan, evreurus, Evgheni Maximovici Levitan, în casa căruia mama Rada făcea curat săptămânal. Să fi avut pe-atunci șase ani, șase și-un pic. Nicio altă masă nu mi s-a părut atât de îndestulătoare și miraculoasă.

Îndestulătoare, pentru că am mâncat peste măsură, și miraculoasă, pentru că tăcuta și obosita mea mamă adoptivă prinsese dintr-odată viață, iar fața ei, mohorâtă și încercănată, strălucea acum ca o vitrină, râzând fără zgomot de pofta mea de mâncare și de burta mea umflată nefiresc.

Dar ceea ce a făcut de neuitat acea seară a fost jumătatea de oră în care draga mea surdomută s-a pornit să-mi spună povestea Caprei cu trei iezi. O știam destul de bine. Ne fusese povestită, mie și altor copii de vârsta mea, de către un hingher bătrân, Ticu Blendea-Chioru, ce obișnuia să bea la bodega „Patru mese”, nu departe de noi. Deși aveam șase ani, mi se păruse ceva urât și spăimântos, cu niște iezi mâncați de vii de către un lup criminal, el, la rându-i, murind în chinuri, aruncat în foc de o capră răzbunătoare. Rada auzea foarte slab și pronunța cuvinte formate din doar trei litere, t, p și a. Atapapa, tatapata, apapata... Cu aceste construcții vocale, cu o mișcare cum întâlnești doar la marii pantomimi, cu o expresivitate facială și un